



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-01/21  
URBROJ: 613-01-03-4-23-12  
Zagreb, 1. lipnja 2023.

# Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Institut društvenih  
znanosti Ivo Pilar,  
Zagreb  
za 2021.**

## SADRŽAJ

stranica

---

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O INSTITUTU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje i izvršenje plana	5
	Financijski izvještaji	6
	Javna nabava	13
III.	REVIZIJA ZA 2021.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2021.	16
	Provedba naloga i preporuka	26

## I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb (dalje u tekstu: Institut) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

### A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Instituta za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

#### ***Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima***

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

### B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Instituta za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

## ***Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja***

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

### ***Obveze Instituta***

Institut je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

### ***Obveze Državnog ureda za reviziju***

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

## II. PODACI O INSTITUTU

### Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Institut je osnovalo Sveučilište u Zagrebu 1991. pod nazivom Institut za primijenjena društvena istraživanja. Stupanjem na snagu Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19), Institut je 1993. postao javna ustanova nad kojim je Republika Hrvatska stekla osnivačka prava. Odlukom Upravnog vijeća iz veljače 1997. Institut za primijenjena društvena istraživanja preimenovan je u Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. Na temelju Zakona o ustanovama i Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 101/14 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17) koji je bio na snazi do 21. listopada 2022. te Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (Narodne novine 119/22) koji je na snazi od 22. listopada 2022. Institut posluje kao javni institut u vlasništvu Republike Hrvatske.

Upisan je u sudski registar ustanova pri Trgovačkom sudu u Zagrebu i u Upisnik znanstvenih organizacija pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja (dalje u tekstu: Ministarstvo) te Registar proračunskih korisnika državnog proračuna. Sjedište Instituta je u Zagrebu.

Za potrebe obavljanja djelatnosti, Institut je do lipnja 2022. (kada započinje obnova nakon potresa) koristio poslovni prostor (dio zgrade) na Trgu Marka Marulića 19/1, Zagreb na temelju Ugovora iz 1992. i Dodatka navedenog Ugovora iz 2007. zaključenih s Ministarstvom. Ugovorom i Dodatkom Ugovora utvrđena su prava i obveze u vezi s korištenjem poslovnog prostora. Institut kao zamjenski prostor od lipnja 2022. koristi poslovni prostor na adresi Savska cesta 41, Zagreb na temelju Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz lipnja 2022.

Temeljna djelatnost Instituta je znanstvena djelatnost u području društvenih i humanističkih znanosti te pripadajućim interdisciplinarnim znanstvenim područjima. Također, obavlja i djelatnosti uspostavljanja znanstvene infrastrukture od interesa za cjelokupni sustav znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja te posebice ostvarivanja znanstvenih programa od strateških interesa za Republiku Hrvatsku. Nadalje, sudjeluje u provedbi međunarodnih projekata u suradnji sa znanstvenim institucijama i znanstvenicima iz inozemstva i u okviru znanstvenih organizacija i programa Europske unije. Sudjeluje u kreiranju preddiplomskih, diplomskih i doktorskih studijskih programa te sudjeluje u visokom obrazovanju, organiziranju domaćih i međunarodnih konferencija, simpozija, okruglih stolova, tribina, promocija knjiga, radionica i drugih javnih skupova povezanih s djelatnošću Instituta, kao i za znanstveno usavršavanje i osposobljavanje mladih istraživača. Provodi ekspertne analize, konzultantske usluge i ostale stručne djelatnosti povezane s temeljnom djelatnošću Instituta te znanstveno i stručno osposobljavanje. Obavlja izdavačku djelatnost odnosno izdaje i prodaje knjige, časopise i ostale publikacije iz područja djelatnosti Instituta i organizira knjižnice i druge zbirke podataka i publikacija vezanih za temeljnu djelatnost, kao i provedbu dijela postupka izbora u znanstvena zvanja.

Unutarnje ustrojstvo Instituta uređeno je Statutom iz siječnja 2014. i Pravilnikom o unutarnjem ustroju i ustrojstvu radnih mjesta iz listopada 2016. Prema navedenom Pravilniku iz listopada 2016. unutarnji ustroj Instituta čine: Ured ravnatelja, područni centri (Dubrovnik, Gospić, Osijek, Pula, Split, Varaždin, Vis i Vukovar) i službe. Institut osniva funkcionalne centre, kao posebne oblike organizacije rada.

U siječnju 2022. stupio je na snagu novi Pravilnik o unutarnjem ustroju i ustrojstvu radnih mjesta. Navedenim Pravilnikom propisano je da unutarnji ustroj Instituta čine Ured ravnatelja, Administrativno sjedište, područni centri i službe.

Tijela Instituta su Upravno vijeće, ravnatelj i Znanstveno vijeće.

Upravno vijeće donijelo je Poslovnik o radu u travnju 2017., kojim se uređuje način rada Upravnog vijeća, izbor i imenovanje zamjenika predsjednika Upravnog vijeća, priprema i sazivanje sjednica, rad na sjednicama te način donošenja odluka i akata. Upravno vijeće Instituta ima sedam članova, a predsjednik i članovi imenuju se na vrijeme od četiri godine.

Ravnatelj je voditelj i čelnik Instituta. Organizira i vodi rad i poslovanje Instituta, izvršava odluke Upravnog vijeća, predlaže proračun, podnosi Upravnom vijeću izvješće o poslovanju i godišnji obračun, odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenih u skladu sa zakonom, imenuje i razrješava zaposlenike s posebnim ovlastima te obavlja druge poslove iz svog djelokruga. Bira se putem natječaja na mandatno razdoblje od četiri godine, a imenuje ga i razrješava Upravno vijeće.

Zakonski predstavnik Instituta od 24. ožujka 2019. i u vrijeme obavljanja revizije je ravnatelj prof. dr. sc. Željko Holjevac.

Početakom 2021. Institut je imao 106 zaposlenika, a koncem 2021. imao je 107 zaposlenika.

### **Sustav unutarnjih kontrola**

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika.

U skladu s odredbom članka 13., stavka 1. navedenog Zakona donesena su sljedeća pisana pravila i procedure: Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjem ustroju i ustrojstvu radnih mjesta, Poslovnik o radu Upravnog vijeća Instituta, Poslovnik o radu Znanstvenog vijeća Instituta, Poslovnik o radu područnih centara Instituta, Pravilnik o poslovnoj i profesionalnoj tajni, Pravilnik o stvaranju ugovornih obveza i postupaka jednostavne nabave, Pravilnik o korištenju službenog automobila, Pravilnik o radu Nakladničke službe, Pravilnik o radu Knjižnice, Pravilnik o izboru na znanstvena radna mjesta u Institutu, Pravilnik o dodjeli počasnog zvanja zaslužni znanstvenik i pravima zaslužnog znanstvenika u Institutu, Pravilnik o vrednovanju rada asistenata, poslijedoktoranada i mentora, Pravilnik o korištenju slobodne studijske godine – sabbatical, Poslovnik o radu časopisa Društvena istraživanja, Pravilnik o zaštiti na radu, Pravilnik o zaštiti od požara, Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva Instituta te Popis gradiva s rokovima čuvanja, Procedura zaprimanja računa, Procedura o blagajničkom poslovanju, Procedura naplate potraživanja – prihoda, Procedura službena putovanja – putni nalozi te Procedura rada i realizacije studentskih ugovora.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Izjava), kojom odgovorna osoba institucije, čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Ravnatelj je u veljači 2022. sastavio Izjavu za 2021. (obrazac 1.b) te donio Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2021. i Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2020. Prema navedenoj Izjavi, utvrđena je slabost i nepravilnost u području izvršavanja proračuna/financijskog plana (upravljačko tijelo donijelo je akt kojim je uređeno ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda, prijedlog navedenog akta dostavljen je na suglasnost Nezavisnom sindikatu znanosti i visokog obrazovanja temeljem članka 31., stavka 3. Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje (Narodne novine 9/19 i 52/20) koje je navedeni akt vratilo na doradu) i u području računovodstva (za doznačena sredstva proračunskom korisniku istog proračuna na kraju godine nije provedeno usklađenje evidencije 369-639) te su određene potrebne aktivnosti, odgovorne osobe i rokovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti navedenih u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Institut nije dužan ustrojiti unutarnju reviziju. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, kao nadležno ministarstvo, obavlja poslove unutarnje revizije u institucijama iz svoje nadležnosti, osim u onima koje su unutarnju reviziju uspostavile u skladu s odredbama navedenog Pravilnika. Ministarstvo nije u 2021., kao ni u prijašnjim godinama obavljalo poslove unutarnje revizije u Institutu.

U skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Institut je u ožujku 2016. usvojio Etički kodeks i objavio ga na mrežnim stranicama Instituta te utvrdio način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja. Imenovao je dva etička povjerenstva, i to Etičko povjerenstvo za zaštitu dostojanstva zaposlenika Instituta u oblasti radnih i međuljudskih odnosa te Etičko povjerenstvo za prijavu znanstvenih projekata Instituta.

Strategija Instituta 2020. – 2025. donesena je na temelju članka 28. Statuta Instituta i Prijedloga Znanstvenog vijeća, na sjednici Upravnog vijeća u prosincu 2019. Između ostalog, sadrži misiju, viziju te strateške ciljeve. Kao okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola, Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, navedeno je da su ciljevi programa sadržani u obrazloženju financijskog plana. Institut je donio obrazloženje prijedloga financijskog plana.

Na mrežnim stranicama Instituta objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, Strategija Instituta 2020. – 2025., Akcijski plan Instituta 2020. – 2025., Poslovni plan za 2021. koji sadrži i Financijski plan za 2021. po izvorima financiranja, Poslovno izvješće (1. siječnja – 31. prosinca 2021.), financijska izvješća i drugi dokumenti, u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15).

### **Planiranje i izvršenje plana**

Financijskim planom Instituta za 2021., iz prosinca 2020., planirani su ukupni prihodi u iznosu od 24.175.482,00 kn, rashodi u iznosu od 24.495.776,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 320.294,00 kn.

Financijski plan usvojilo je Upravno vijeće Instituta i odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Izvori financiranja rashoda su sredstva iz državnog proračuna (opći prihodi i primici) u iznosu od 21.278.407,00 kn, prihodi za posebne namjene u iznosu od 1.227.124,00 kn, pomoći EU u iznosu od 850.295,00 kn, vlastiti prihodi u iznosu od 800.000,00 kn te donacije u iznosu od 339.950,00 kn.

Sredstva u iznosu od 24.495.776,00 kn planirana su za financiranje četiri aktivnosti: Redovna djelatnost javnih instituta u iznosu od 18.785.740,00 kn, Programsko financiranje javnih znanstvenih instituta u iznosu od 2.492.667,00 kn, Redovna djelatnost javnih instituta (iz evidencijskih prihoda) u iznosu od 2.367.074,00 kn te EU projekti javnih instituta (iz evidencijskih prihoda) u iznosu od 850.295,00 kn.

Prema vrsti rashoda, planirani su rashodi za zaposlene u iznosu od 20.492.270,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 3.354.506,00 kn, rashodi za nabavu nematerijalne imovine u iznosu od 250.000,00 kn, rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 214.000,00 kn, ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu od 160.000,00 kn te financijski rashodi u iznosu od 25.000,00 kn.

Upravno vijeće Instituta je u siječnju 2022. usvojilo Financijsko izvješće o radu Instituta Ivo Pilar za razdoblje 1. siječnja – 31. prosinca 2021. Prihodi su ostvareni u iznosu od 29.856.897,00 kn, što je 5.681.415,00 kn ili 23,5 % više od plana. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na plan odnosi se na sredstva iz državnog proračuna (prihode koje doznava Ministarstvo znanosti i obrazovanja) koji su ostvareni više za 2.193.469,00 kn ili 10,3 % od plana. Rashodi su izvršeni u iznosu od 27.775.579,00 kn, što je 3.279.803,00 kn ili 13,4 % više od plana. Odstupanje od plana, najvećim dijelom, odnosi se na rashode za zaposlene, koji su veći za 3.923.890,00 kn ili 19,1 % zbog povećanja osnovice za obračun plaće.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2022. u iznosu od 24.656.855,00 kn te za 2023. u iznosu od 24.392.662,00 kn.

## **Financijski izvještaji**

Institut je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2021. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Instituta.

### a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 29.856.897,00 kn, što je 2.655.967,00 kn ili 9,8 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.



Tablica broj 1

## Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	1.575.055,00	3.623.090,00	230,0
2.	Prihodi od imovine	335,00	125,00	37,3
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	816.145,00	1.327.006,00	162,6
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	2.112.963,00	1.636.620,00	77,5
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	22.690.432,00	23.269.157,00	102,6
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	6.000,00	899,00	15,0
	<b>Ukupni prihodi</b>	<b>27.200.930,00</b>	<b>29.856.897,00</b>	<b>109,8</b>

Vrijednosno najznačajniji su prihodi u iznosu od 23.269.157,00 kn koji čine 78,0 % ukupno ostvarenih prihoda u 2021. i u cijelosti se odnose na prihode iz državnog proračuna. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 3.623.090,00 kn čine 12,1 % ukupnih prihoda, a preostali prihodi ostvareni u iznosu od 2.964.650,00 kn čine 9,9 % ukupnih prihoda.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene u iznosu od 3.623.090,00 kn, veće su za 2.048.035,00 kn ili 130,0 % u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na promjene u računovodstvenom evidentiranju primljenih sredstava EU pomoći prema uputi Evidentiranje ostvarenih sredstava pomoći od institucija i tijela EU i pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava u 2021. godini sukladno Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 108/20), koju je Ministarstvo financija donijelo 12. veljače 2021. Primljena sredstva koja je Institut s 31. prosinca 2020. imao evidentirana kao predujam na osnovnom računu 23957 Obveze za EU predujmove 2. siječnja 2021. priznao je kao prihod u iznosu od 2.123.907,00 kn.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna odnose se na tekuće pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 3.086.155,00 kn, tekuće pomoći od međunarodnih organizacija u iznosu od 270.948,00 kn i tekuće prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 265.987,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi priznati su za projekt INVENT – European Inventory of Societal Values of Culture as a Basis for Inclusive Cultural Policies in the Globalizing World u iznosu od 964.497,00 kn te CHIEF – Cultural Heritage and Identities of Europe's Future u iznosu od 783.807,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni u iznosu od 1.327.006,00 kn u cijelosti se odnose na prihode ostvarene od Hrvatske zaklade za znanost za financiranje projektnih aktivnosti i plaća doktoranada za provedbu šest projekata. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 510.861,00 kn ili 62,6 % zbog provođenja većeg broja projekata odnosno financiranja više projektnih aktivnosti.

Vrijednosno značajniji projekti financirani u 2021. su projekt Stress Load – Longitudinalno istraživanje stresa adolescenata koji provodi Hrvatska zaklada za znanost u iznosu od 353.030,00 kn te Istraživanje beskućništva i puteva do socijalne inkluzije: Komparativna studija konteksta i izazova u švicarskim i hrvatskim gradovima, koji provodi Hrvatska zaklada za znanost u suradnji sa Švicarskom zakladom za znanost u iznosu od 117.698,00 kn (sredstva za projekt doznačena su u ukupnom iznosu od 363.432,00 kn, od čega su sredstva u iznosu od 245.734,00 kn koja je doznačila Švicarska zaklada za znanost evidentirana na računu 6631 Tekuće donacije).

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 1.636.620,00 kn, što je 476.343,00 kn ili 22,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na prihode od pruženih usluga u iznosu od 893.923,00 kn, tekuće donacije u iznosu od 698.899,00 kn te prihode od prodaje proizvoda i robe u iznosu od 43.798,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi od pruženih usluga ostvareni su od provođenja EU projekata COORDINATE – Cohort community Research and Development Infrastructure Network for Access Throughout Europe u iznosu od 215.379,00 kn te INVENT – European Inventory of Societal Values of Culture as a Basis for Inclusive Cultural Policies in the Globalizing World u iznosu od 116.894,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 23.269.157,00 kn za financiranje rashoda poslovanja. Ostvareni su za financiranje rashoda za zaposlene (brutoplaće i doprinosi na plaće) u iznosu od 21.221.079,00 kn, programsko financiranje javnih znanstvenih instituta u iznosu od 1.511.202,00 kn, ostale rashode za zaposlene (božićnica, regres i druge naknade) u iznosu od 351.411,00 kn te naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život u iznosu od 185.465,00 kn.

Prihodi za provedbu programskog financiranja javnih znanstvenih instituta ostvareni su iz općih prihoda i primitaka na temelju odluka o isplati financijskih sredstava za programsko financiranje na javnim znanstvenim institutima u 2021., koje je donijelo Ministarstvo znanosti i obrazovanja u veljači, srpnju i studenome 2021., u skladu s odredbama članka 59., stavka 1. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21). Prema navedenim odlukama sredstva su isplaćena Institutu u tri obroka (ožujak, srpanj i studeni 2021.).

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 899,00 kn, što je 5.101,00 kn ili 85,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na prihode od prodaje rashodovane računalne opreme (računalo, pislač i dva monitora) prema odluci ravnatelja, a na temelju prijedloga popisnog povjerenstva.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 27.775.579,00 kn, što je 1.596.668,00 kn ili 6,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

## Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	22.995.690,00	24.416.160,00	106,2
2.	Materijalni rashodi	2.732.321,00	2.924.696,00	107,0
3.	Financijski rashodi	19.063,00	31.995,00	167,8
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	0,00	17.356,00	-
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	171.340,00	205.600,00	120,0
6.	Ostali rashodi	0,00	3.000,00	-
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	260.497,00	176.772,00	67,9
	Ukupni rashodi	26.178.911,00	27.775.579,00	106,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	27.200.930,00	29.856.897,00	109,8
	Višak prihoda	1.022.019,00	2.081.318,00	203,6

Vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene u iznosu od 24.416.160,00 kn, koji čine 87,9 % ukupnih rashoda. Značajniji su materijalni rashodi u iznosu od 2.924.696,00 kn, koji čine 10,5 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene u iznosu od 24.416.160,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 20.246.359,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 3.273.887,00 kn te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, regres za godišnji odmor, darovi za djecu, božićnice i ostali rashodi za zaposlene) u iznosu od 895.914,00 kn.

Obračun i isplata plaća, dodataka na plaću i drugih materijalnih prava zaposlenika obavljani su na temelju Zakona o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09), Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 31/22, 72/22, 82/22 i 99/22), Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 2/19, 123/19 i 66/20), Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje, Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 56/22 i 127/22) te Pravilnika o radu Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar iz siječnja 2018. U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za zaposlene veći su za 1.420.470,00 kn ili 6,2 %, zbog povećanja osnovice za izračun plaće službenika i namještenika u javnim službama.

Materijalni rashodi u iznosu od 2.924.696,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 1.757.315,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 551.534,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 356.450,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 187.315,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 72.082,00 kn. U odnosu na 2020., materijalni rashodi veći su za 192.375,00 kn ili 7,0 %. Povećanje materijalnih rashoda najvećim dijelom odnosi se na ostale nespomenute rashode poslovanja koji su povećani za 111.380,00 kn ili 146,7 %, najvećim dijelom zbog podmirivanja troškova reprezentacije za organizaciju 30. godišnjice Instituta te na rashode za materijal i energiju, koji su povećani za 85.155,00 kn ili 31,4 %, najvećim dijelom zbog povećanja cijene električne energije, plina, goriva te uredskog materijala.

Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu od 1.757.315,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 741.442,00 kn, rashode za ostale usluge u iznosu od 318.840,00 kn, zakupnine za građevinske objekte u iznosu od 211.827,00 kn (za potrebe obavljanja djelatnosti područnih centara Instituta) te na rashode za računalne usluge u iznosu od 196.861,00 kn.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge vrijednosno značajnije odnose se na ostale intelektualne usluge u iznosu od 262.295,00 kn, usluge agencije i studentskog servisa, rashode za naknade isplaćene putem ugovora o autorskom honoraru (19 vanjskih izvršitelja) u iznosu od 186.930,00 kn te rashode za naknade isplaćene putem ugovora o djelu u iznosu od 79.923,00 kn (16 vanjskih izvršitelja).

U okviru rashoda za ostale usluge vrijednosno najznačajnije odnose se na grafičke i tiskarske usluge, usluge kopiranja i uvezivanja i slično (usluge prijeloma i izrada pripreme za tisak, zbornik radova, monografija, časopisa te publikacija) u iznosu od 250.927,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za računalne usluge odnose se na administraciju Internet stranica i cms aplikativnog rješenja na domeni pilar.hr u iznosu od 69.625,00 kn, korištenje i održavanje SPI računalnih programa u iznosu od 47.125,00 kn, nabavu programskog paketa IBM SPSS na teret projekta Longitudinalno istraživanje stresa adolescenata u iznosu od 32.500,00 kn te za web stranicu – dizajn, implementaciju i održavanje te ostale troškove za projekt Exploring Homelessness and Pathways to Social Inclusion u iznosu od 30.000,00 kn.

Rashodi za naknade troškova zaposlenima u iznosu od 551.534,00 kn odnose se na rashode za službena putovanja u iznosu od 219.940,00 kn, naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 198.750,00 kn te stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu od 132.844,00 kn. U odnosu na 2020. rashodi za službena putovanja zaposlenika smanjeni su za 83.237,00 kn ili 27,5 %, najvećim dijelom zbog otkazivanja brojnih službenih putovanja uslijed epidemije bolesti COVID-19. Iz istoga razloga smanjeni su rashodi za naknadu za prijevoz na posao i s posla zbog donesene Odluke uprave Instituta za rad od kuće za određeno razdoblje uslijed epidemije bolesti COVID-19 za 21.388,00 kn ili 9,7 %. Rashodi za stručno usavršavanje zaposlenika povećani su za 55.252,00 kn ili 71,2 % zbog povećanja broja *online* radionica i tečajeva zaposlenika.

U okviru rashoda za materijal i energiju, vrijednosno značajniji su rashodi za energiju (električna energija, plin te motorni benzin i dizelsko gorivo) u iznosu od 210.697,00 kn te uredski materijal i ostali materijalni rashodi u iznosu od 142.260,00 kn.

Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu od 109.411,00 kn te naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 45.502,00 kn (naknade za predsjednika i tri člana Upravnog vijeća).

Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa odnose se na naknade troškova službenog puta osobama izvan radnog odnosa, od kojih se vrijednosno najznačajniji u iznosu od 42.444,00 kn odnose na troškove smještaja i avionskih karata za međunarodni skup u organizaciji Instituta pod nazivom Identitet Hrvata Boke kotorske održan u Tivatu u Crnoj Gori.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 205.600,00 kn odnose se na stipendije i školarine.

U odnosu na prethodnu godinu, naknade su veće za 34.260,00 kn ili 20,0 % zbog plaćene školarine za šest znanstvenih novaka iz sredstava državnog proračuna, školarine za tri doktoranda iz sredstava pomoći EU te za pet doktoranada financiranih iz ostalih prihoda za posebne namjene (sredstva doznačena od Hrvatske zaklade za znanost).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 176.772,00 kn, a vrijednosno značajniji rashodi odnose se na uredsku opremu i namještaj u iznosu od 113.812,00 kn (od čega se na nabavu računala i računalne opreme odnosi 85.844,00 kn) te na knjige u iznosu od 35.863,00 kn.

Ukupni prihodi za 2021. ostvareni su u iznosu od 29.856.897,00 kn, ukupni rashodi u iznosu od 27.775.579,00 kn, a višak prihoda u iznosu od 2.081.318,00 kn. Iz prethodnog razdoblja prenesen je višak prihoda u iznosu od 2.031.190,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.112.508,00 kn.

#### b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 7.642.693,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

#### Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	533.978,00	563.164,00	105,5
1.1.	Postrojenja i oprema	339.357,00	347.675,00	102,5
1.2.	Druga nefinancijska imovina	194.621,00	215.489,00	110,7
2.	Financijska imovina	7.262.702,00	7.079.529,00	97,5
2.1.	Novčana sredstva	5.163.260,00	4.780.208,00	92,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	102.271,00	126.443,00	123,6
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	248.748,00	223.671,00	89,9
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.748.423,00	1.949.207,00	111,5
	Ukupno imovina	7.796.680,00	7.642.693,00	98,0
3.	Obveze	4.879.714,00	2.638.127,00	54,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	2.689.113,00	2.631.538,00	97,9
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	495,00	6.589,00	1 331,1
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	2.190.106,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	2.916.966,00	5.004.566,00	171,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	7.796.680,00	7.642.693,00	98,0

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 563.164,00 kn odnosi se na postrojenja i opremu u iznosu od 347.675,00 kn te drugu nefinancijsku imovinu u iznosu od 215.489,00 kn.

Vrijednost postrojenja i opreme u iznosu od 347.675,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu od 3.595.521,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu od 268.772,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 31.985,00 kn te medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 24.851,00 kn. Ispravak vrijednosti postrojenja i opreme iznosi 3.573.454,00 kn.

Druga nefinancijska imovina odnosi se na knjige i umjetnička djela u iznosu od 187.095,00 kn i nematerijalnu imovinu u iznosu od 28.394,00 kn.

Vrijednost nematerijalne imovine bez ispravka vrijednosti u iznosu od 1.811.317,00 kn odnosi se na ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu od 1.791.317,00 kn i osnivačke izdatke u iznosu od 20.000,00 kn. Vrijednosno značajnija ulaganja u tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu od 1.774.530,00 kn odnose se na obnovu potkrovlja zgrade i predavaonice za simultano prevođenje na adresi Marulićev trg 19. Ispravak vrijednosti nematerijalne imovine iznosi 1.782.923,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 7.079.529,00 kn odnosi se na novčana sredstva u iznosu od 4.780.208,00 kn, kontinuirane rashode budućih razdoblja u iznosu od 1.949.207,00 kn te potraživanja u iznosu od 350.114,00 kn.

Novčana sredstva u iznosu od 4.780.208,00 kn odnose se na novac u banci (žiroračun) u iznosu od 4.778.955,00 kn te novac u blagajni u iznosu od 1.253,00 kn. Stanje novca na žiroračunu u iznosu od 4.778.955,00 kn čine pomoći iz EU u iznosu od 3.523.420,00 kn, donacije u iznosu od 464.980,00 kn, ostale pomoći i darovnice u iznosu od 310.797,00 kn, ostali prihodi za posebne namjene u iznosu od 267.242,00 kn, vlastiti prihodi u iznosu od 211.617,00 kn te prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja u iznosu od 899,00 kn.

Kontinuirani rashodi budućih razdoblja u iznosu od 1.949.207,00 kn odnose se na plaće i druge naknade za zaposlenike Instituta za prosinac 2021., isplaćene u siječnju 2022. u iznosu od 1.873.675,00 kn te plaće i prijevoz za doktorande koji rade na projektima Hrvatske zaklade za znanost u iznosu od 75.532,00 kn.

Ukupna potraživanja bez ispravka vrijednosti iskazana koncem 2021. u iznosu od 478.521,00 kn odnose se na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 352.078,00 kn, ostala potraživanja (potraživanja za bolovanja i potraživanja za COVID testiranje) u iznosu od 91.441,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 18.857,00 kn, potraživanja za jamčevne pologe u iznosu od 16.023,00 kn te potraživanja od zaposlenih u iznosu od 122,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 128.407,00 kn.

Od ukupnih potraživanja koncem 2021. u iznosu od 478.521,00 kn, dospjela su potraživanja u iznosu od 163.556,00 kn. Dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 144.699,00 kn i potraživanja od Ministarstva financija za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 18.857,00 kn.

Do vremena obavljanja revizije (prosina 2022.) dospjela potraživanja naplaćena su u iznosu od 9.632,00 kn.

Obveze su koncem 2021. iskazane u iznosu od 2.638.127,00 kn, a odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 2.631.538,00 kn te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 6.589,00 kn (obveze za nabavu knjiga). U odnosu na 2020., manje su za 2.241.587,00 kn ili 45,9 %, najvećim dijelom zbog promjene u računovodstvenom evidentiranju primljenih sredstava EU pomoći.

Obveze za rashode poslovanja iskazane su u iznosu od 2.631.538,00 kn. Vrijednosno značajnije odnose se na obveze za zaposlene u iznosu od 1.961.814,00 kn (plaća za prosinac 2021. isplaćena u siječnju 2022.), utrošenu energiju u iznosu od 258.933,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 94.309,00 kn te povrat sredstava u državni proračun za bolovanja preko 42 dana u iznosu od 61.492,00 kn.

Od ukupno iskazanih obveza na 31. prosinca 2021. u iznosu od 2.638.127,00 kn, prema podacima iz poslovnih knjiga nedospjele su obveze u iznosu od 2.266.862,00 kn, a dospjele su u iznosu od 371.265,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu od 5.004.566,00 kn odnose se na višak prihoda poslovanja u iznosu od 4.709.935,00 kn, vlastite izvore iz proračuna u iznosu od 563.164,00 kn, obračunane prihode poslovanja u iznosu od 328.894,00 kn te stavke koje umanjuju vlastite izvore, a odnose se na manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 597.427,00 kn.

## **Javna nabava**

Planom nabave te dvjema izmjenama i dopunama Plana nabave za 2021. planirana je nabava roba, radova i usluga u iznosu od 1.348.300,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (javna nabava u iznosu od 131.400,00 kn i jednostavna nabava u iznosu od 1.216.900,00 kn).

Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Instituta i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključena su dva ugovora za nabavu usluga u ukupnom iznosu od 343.670,00 kn, a nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 1.360.292,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nije bilo nabave koja bi bila u vezi s financiranjem iz EU fondova.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, zaključeno je pet ugovora o nabavi usluga u vrijednosti od 403.337,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži, elektroničke komunikacijske usluge u pokretnoj mreži, opskrba električnom energijom, poštanske usluge grupa A te poštanske usluge grupa B).

Pravilnik o stvaranju ugovornih obveza i postupka jednostavne nabave donesen je u listopadu 2019. Navedenim Pravilnikom uređuju se uvjeti, način postupanja, obveze i odgovornosti vezani za postupke jednostavne nabave. Pravilnikom je, između ostalog, propisan postupak jednostavne nabave vrijednosti do 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, koja se provodi na temelju zahtjeva i izdavanja narudžbenice te jednostavna nabava vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn na temelju zahtjeva za provedbom nabave upućenog pravnoj službi, donošenjem odluke o imenovanju tročlanog povjerenstva, upućivanjem poziva na dostavu ponude slanjem trima gospodarskim subjektima na dokaziv način (elektroničkom poštom, povratnica, potvrda o uspješnoj dostavi telefaksom i sl.). Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda ili najniža cijena.

### III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 17. listopada 2022. do 1. lipnja 2023.

#### Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

#### Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustanovama
2. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu
7. Statut Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (siječanj 2014.)
8. Pravilnik o unutarnjem ustroju i ustrojstvu radnih mjesta Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (listopad 2016.)
9. Pravilnik o radu Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (siječanj 2018.)
10. Poslovnik o radu Upravnog vijeća Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (travanj 2017.)
11. Opći porezni zakon (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 42/20), članak 108.
12. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 i 126/21), članak 29. – 241.
13. Zakon o fiskalnoj odgovornosti



14. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
15. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
16. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
17. Pravilnik o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20)
18. Etički kodeks Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (ožujak 2016.)
19. Zakon o plaćama u javnim službama
20. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama
21. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama
22. Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje
23. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
24. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Narodne novine 17/19 i 98/19)
25. Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (Narodne novine 21/02)
26. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
27. Pravilnik o stvaranju ugovornih obveza i postupka jednostavne nabave Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (listopad 2019.)
28. Odluka o korištenju službenih mobilnih aparata Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar (srpanj 2014.)
29. Procedura naplate potraživanja – prihoda (listopad 2019.).

### **Metode i postupci revizije**

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Instituta. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima te tekućim i kapitalnim projektima Instituta. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim poslovanjem, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, prihodima, rashodima, postupcima javne nabave i izvršenjem zaključenih ugovora te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Instituta i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

## Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje plana, sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, rashode, potraživanja i obveze.

### 1. Planiranje i izvršenje plana

- 1.1. Financijskim planom Instituta za 2021., iz prosinca 2020., planirani su ukupni prihodi u iznosu od 24.175.482,00 kn, rashodi u iznosu od 24.495.776,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 320.294,00 kn.

Odredbom članka 2., stavka 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (dalje u tekstu: Pravilnik), propisano je, između ostalog, da su proračuni i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika. Nadalje, odredbom članka 3. Pravilnika, propisano je da proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, programska, funkcijska, ekonomska i lokacijska klasifikacija te izvori financiranja. Programska klasifikacija sadrži rashode i izdatke iskazane kroz aktivnosti i projekte, koji su povezani u programe temeljem zajedničkih ciljeva. Razdjel utvrđuje programe i zajedničke aktivnosti i projekte za proračunske korisnike iz svoje nadležnosti. O utvrđenoj programskoj klasifikaciji razdjeli obavještavaju proračunske korisnike iz svoje nadležnosti. Proračunski korisnik može aktivnosti i projekte dodatno razraditi za svoje potrebe. Oznaka aktivnosti, tekućeg ili kapitalnog projekta je sedmeroznamenasta oznaka koja se sastoji od slova A, T ili K i šesteroznamenastog broja u rasponu od 100001 do 999999.

U glavnoj knjizi Instituta, knjigovodstvene isprave (ulazni računi), na temelju kojih su evidentirani poslovni događaji, nisu u cijelosti povezani s aktivnostima planiranim Financijskim planom Instituta za 2021., koji je usvojilo Upravno vijeće Instituta i odobrilo Ministarstvo. Navedenim Financijskim planom planirani su rashodi za provedbu četiri aktivnosti: A622000 Redovna djelatnost javnih instituta u iznosu od 18.785.740,00 kn, A622137 Programsko financiranje javnih znanstvenih instituta u iznosu od 2.492.667,00 kn, A622132 Redovna djelatnost javnih instituta (iz evidencijskih prihoda) u iznosu od 2.367.074,00 kn te A622125 EU projekti javnih instituta (iz evidencijskih prihoda) u iznosu od 850.295,00 kn, a u glavnoj knjizi su poslovni događaji evidentirani u okviru tri aktivnosti: A622000 Redovna djelatnost javnih instituta u iznosu od 22.418.357,00 kn, A62007 Projekti HRZZ u iznosu od 1.227.124,00 kn te aktivnost A679047 pod nazivom EU u iznosu od 850.295,00 kn.

***Državni ured za reviziju preporučuje, u cilju praćenja izvršenja financijskog plana koji je usvojilo Upravno vijeće Instituta i odobrilo nadležno ministarstvo, u poslovnim knjigama evidentirati nazive i brojčane oznake aktivnosti u skladu s oznakama aktivnosti planiranim u financijskom planu.***

1.2. *Institut u Očitovanju navodi da prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju te da su prema Financijskom planu za 2023. u poslovnim knjigama evidentirani nazivi i brojčane oznake aktivnosti u skladu s oznakama planiranim u Financijskom planu 2023. – 2025.*

## 2. Sustav unutarnjih kontrola

2.1. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Zakona o fiskalnoj odgovornosti te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru propisan je sustav unutarnjih kontrola. Postupci i metode unutarnjih kontrola utvrđeni su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama.

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha sustava unutarnjih kontrola jest poboljšanje upravljanja radi postizanja općih ciljeva, kao što su obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima, zaštita sredstava od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem te zaštita od drugih oblika nepravilnosti, jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Odredbom članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisano je da odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Institut nije ustrojio registar rizika.

Ministarstvo financija donijelo je Smjernice za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora (svibanj 2017.) prema kojima je, između ostalog, određeno da su ministarstva i ostali korisnici proračuna razine razdjela državnog proračuna obvezni ustrojiti registar rizika, dok je za institucije iz nadležnosti ministarstava preporučeno ustrojavanje vlastitog registra rizika.

***Državni ured za reviziju preporučuje ustrojiti registar rizika u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora.***

2.2. *Institut prihvaća preporuku te navodi da će u skladu s preporukom pokrenuti postupak izrade registra rizika.*

## 3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Institut vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

– Poslovne knjige

U poslovnim knjigama evidentirana je i u financijskim izvještajima iskazana nabavna vrijednost knjiga u iznosu od 1.033.889,00 kn i ispravak vrijednosti knjiga u iznosu od 966.571,00 kn te sadašnja vrijednost knjiga u iznosu od 67.318,00 kn. Institut raspolaže sa 738 knjiga. Kod obračuna ispravka vrijednosti knjiga primijenjena je propisana stopa za knjige u knjižnicama od 20,0 %.

Prema odredbi članka 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, vrijednost prirodnih bogatstava, knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti te plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti u pravilu se ne ispravljaju.

***lako je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisana stopa ispravka vrijednosti za knjige, s obzirom na to da knjige korištenjem i protekom vremena ne gube na funkcionalnoj i uporabnoj vrijednosti, Državni ured za reviziju preporučuje da se vrijednost knjiga ne umanjuje godišnje primjenom stope ispravka vrijednosti, nego u trenutku rashodovanja odnosno njihove neupotrebljivosti (dotrajalosti i zastarjelosti).***

U okviru izvanbilančnih zapisa nisu iskazane potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku. U 2021. Institut ima 14 sudskih sporova u tijeku, od čega se 13 sudskih sporova odnosi na podnesene tužbe zaposlenika za isplatu razlike plaće od 6,0 % (za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017.) na temelju Izmjena i dopuna Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 26. listopada 2011. i Arbitražne odluke od 7. prosinca 2011., a jedan sudski spor za povredu prava iz radnog odnosa. Institut nema ustrojenu analitičku evidenciju sudskih sporova u tijeku.

Odredbom članka 7., stavka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da proračun i proračunski korisnici vode evidenciju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku. Odredbom članka 85. navedenog Pravilnika, propisano je da skupina računa 99 – Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, između ostalog, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku.

***Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičke evidencije sudskih sporova u tijeku te ih iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.***

– Financijski izvještaji

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Struktura rashoda za zaposlene iskazana u financijskim izvještajima nije istovjetna podacima evidentiranim u glavnoj knjizi. U glavnoj knjizi rashodi za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu od 3.273.887,00 kn evidentirani su na računu 3132 Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje, a u Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navedeni rashodi iskazani su na računu 3131 Doprinosi za mirovinsko osiguranje.

U financijskom izvještaju Bilanca na dan 31. prosinca 2021. dospjela potraživanja za prihode poslovanja iskazana su u ukupnom iznosu od 352.078,00 kn, a prema poslovnim knjigama (analitičkim knjigovodstvenim evidencijama potraživanja) nedospjela potraživanja za prihode poslovanja iznose 207.379,00 kn te dospjela iznose 144.699,00 kn.

Nadalje, u financijskom izvještaju Bilanca na dan 31. prosinca 2021. obveze u iznosu od 2.638.127,00 kn iskazane su u cijelosti kao dospjele, a prema Izvještaju o obvezama za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. obveze u iznosu od 2.638.127,00 kn iskazane su u cijelosti kao nedospjele, dok prema poslovnim knjigama (analitičkim knjigovodstvenim evidencijama obveza) nedospjele obveze iznose 2.266.862,00 kn, a dospjele iznose 371.265,00 kn.

Odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisano je da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22) koji je stupio na snagu 24. ožujka 2022. na jednak način regulirana je osnovna svrha financijskih izvještaja.

***Radi davanja točnih i potpunih informacija o financijskom položaju Instituta, Državni ured za reviziju nalaže financijske izvještaje sastavljati na temelju podataka iz poslovnih knjiga.***

Bilješke uz Bilancu nisu potpune jer ne sadrže podatke vezane za sudske sporove u tijeku. Odredbama članaka 13. i 14. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu koji je bio na snazi do 24. ožujka 2022., između ostalog, propisano je da su Bilješke dopuna podataka uz financijske izvještaje.

Obvezne Bilješke uz Bilancu su popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično) i popis sudskih sporova u tijeku.

Odredbama članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2022., između ostalog, propisano je da je u Bilješkama uz Bilancu potrebno navesti popis sudskih sporova u tijeku. Nadalje, popisi sudskih sporova u tijeku iskazuju se i u tablicama te obvezno sadrže sažeti opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava.

***Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Bilancu sastaviti popis sudskih sporova u tijeku s propisanim podacima u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.***

3.2. *Institut prihvaća preporuku i naloge navedene u točki Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji.*

*U vezi s preporukom da se vrijednost knjiga ne umanjuje godišnje primjenom stope ispravka vrijednosti, nego u trenutku rashodovanja odnosno u trenutku njihove neupotrebljivosti, Institut navodi da od 2022. ne provodi ispravak vrijednosti knjiga.*

*Vezano za nalog koji se odnosi na ustrojavanje analitičke evidencije sudskih sporova u tijeku te iskazivanje u okviru izvanbilančnih zapisa, Institut navodi da je u 2022. i 2023. ustrojio analitičke evidencije sudskih sporova u tijeku u okviru skupine 99 – izvanbilančni zapisi u svojim poslovnim knjigama.*

*U vezi s nalogima koji se odnose na financijske izvještaje, Institut navodi da su u financijskim izvještajima za 2022. i 2023. iskazana potraživanja i obveze kao dospjela i nedospjela. Nadalje, navodi da je u Bilješkama uz financijske izvještaje za 2022. iskazan tabelarni pregled sudskih sporova u tijeku na temelju izvanbilančne evidencije u poslovnim knjigama.*

#### 4. Rashodi

- 4.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 27.775.579,00 kn, što je 1.596.668,00 kn ili 6,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene u iznosu od 24.416.160,00 kn, koji čine 87,9 % ukupnih rashoda. Rashodi za zaposlene odnose se na brutoplaće u iznosu od 20.246.359,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 3.273.887,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu od 895.914,00 kn.

U okviru brutoplaća evidentirani su rashodi za dodatke na plaću financirani vlastitim prihodima Instituta u iznosu od 350.624,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za isplatu dodataka na plaću u iznosu od 210.798,00 kn isplaćeni su iz sredstava projekta Sociološka studija analiza stavova javnosti o rizicima i razvojnim mogućnostima povezanim s radom Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada na lokaciji Čerkezovac u iznosu od 106.998,00 kn te projekt Usluga izrade Ankete o standardu zanimanja i smjernica za izradu standarda zanimanja te edukacije i potpore predlagateljima standarda zanimanja u iznosu od 103.800,00 kn.

Odredbom članka 31. Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje, propisano je da se raspodjela i korištenje prihoda ustanove ostvarenih na tržištu obavljanjem nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti ustanove (u daljnjem tekstu: vlastiti prihodi) uređuje pravilnikom Ministarstva znanosti i obrazovanja, a ako Pravilnik nije donesen, pravilnikom ustanove.

Ako ustanova obavljanjem svoje djelatnosti ostvaruje vlastite prihode, zaposlenicima koji su svojim radom izravno ili neizravno sudjelovali u ostvarenju prihoda, pripada pravo na odgovarajuće uvećanje plaće. Ako se način raspodjele prihoda te kriteriji i mjerila za uvećanje plaće uređuje pravilnikom ustanove, za njegovo donošenje potrebna je pisana suglasnost Sindikata.

Institut u 2021. nije imao Pravilnik o ostvarivanju i načinu raspodjele vlastitih prihoda, odnosno u postupku je pribavljanje suglasnosti na navedeni Pravilnik (potrebna suglasnost Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja).

U okviru ostalih rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi u iznosu od 512.600,00 kn, od čega se na nagrade za radne rezultate odnosi 286.600,00 kn, a na naknade za trošak prehrane odnosi se 226.000,00 kn. Nagrade za radne rezultate isplaćene su za 63 zaposlenika (za 55 zaposlenika u pojedinačnom iznosu od 5.000,00 kn te za osam zaposlenika u iznosima od 200,00 kn do 3.000,00 kn).

Naknade za trošak prehrane isplaćene su za 50 zaposlenika (za 41 zaposlenika u pojedinačnom iznosu od 5.000,00 kn te za devet zaposlenika u iznosima od 200,00 kn do 4.950,00 kn).

Odredbom članka 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 106/18) omogućena je isplata nagrade za radne rezultate i drugih oblika dodatnog nagrađivanja radnika (dodatna plaća, dodatak uz mjesečnu plaću i slično) do 5.000,00 kn godišnje neoporezivo. U studenome 2021. ravnatelj Instituta donio je Odluku o neoporezivim nagradama za ostvarene rezultate rada i neoporezivim paušalnim naknadama za trošak prehrane u 2021. kojom je, između ostalog, propisano da na pisani zahtjev voditelja projekta, ravnatelj Instituta može nagraditi voditelja i/ili suradnika na projektu u neoporezivom maksimalnom iznosu do najviše 5.000,00 kn pojedinačno po zaposleniku Instituta, iz sredstava projekta. Nadalje, na pisani zahtjev voditelja projekta, ravnatelj Instituta može odobriti voditelju i/ili suradniku neoporezivu novčanu paušalnu naknadu za podmirenje troškova prehrane zaposlenika u iznosu do najviše 5.000,00 kn pojedinačno po zaposleniku Instituta, iz sredstava projekta.

Međutim, s obzirom na različite iznose isplate, iz navedenih zahtjeva voditelja projekata nije jasno na koji način se određivao iznos koji je isplaćen za navedene namjene.

Institut nije donio (utvrdio) kriterije i mjerila za isplatu dodataka na plaću zaposlenicima te isplatu nagrada za radne rezultate i naknada za trošak prehrane.

***Državni ured za reviziju preporučuje donijeti (utvrditi) kriterije i mjerila za isplatu dodataka na plaću zaposlenicima koji izravno i neizravno sudjeluju u ostvarivanju vlastitih prihoda Instituta te nagrada za radne rezultate i naknada za trošak prehrane u cilju osiguranja transparentnosti isplate navedenih dodataka.***

- 4.2. *Institut prihvaća preporuku te navodi da će u skladu s preporukom pokrenuti postupak donošenja kriterija i mjerila za isplatu dodataka na plaću zaposlenicima koji izravno i neizravno sudjeluju u ostvarivanju vlastitih prihoda Instituta te za isplatu nagrada za radne rezultate i naknada za trošak prehrane u cilju osiguranja transparentnosti isplate navedenih dodataka.*

## 5. Potraživanja

- 5.1. Vrijednost imovine koncem 2021. u iznosu od 7.642.693,00 kn odnosi se na financijsku imovinu u iznosu od 7.079.529,00 kn te nefinancijsku imovinu u iznosu od 563.164,00 kn. Financijska imovina u iznosu od 7.079.529,00 kn odnosi se na novčana sredstva u iznosu od 4.780.208,00 kn, kontinuirane rashode budućih razdoblja u iznosu od 1.949.207,00 kn te potraživanja u iznosu od 478.521,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 128.407,00 kn.

Od ukupnih potraživanja koncem 2021. dospjela potraživanja iznose 163.556,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu od 144.699,00 kn i potraživanja od Ministarstva financija za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 18.857,00 kn.

U okviru potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, od ukupnih dospjelih potraživanja u iznosu od 144.699,00 kn, potraživanja u iznosu od 132.237,00 kn odnose se na sedam pravnih osoba od kojih Institut ima evidentirana potraživanja u iznosu od 36,00 kn do 111.976,00 kn. Prema podacima iz poslovnih knjiga, od navedenih dospjelih potraživanja u iznosu od 132.237,00 kn, na potraživanja dospjela od 2000. do 2018. odnosi se 124.577,00 kn, na potraživanja dospjela u 2019. odnosi se 6.219,00 kn te na potraživanja dospjela u 2020. odnosi se 1.441,00 kn. Vrijednosno najznačajnije dospjelo potraživanje u iznosu od 111.976,00 kn nastalo je 2000., a odnosi se na provedbu projekta istraživanja Analiza sadržaja hrvatskog tiska 1995. – 1999. za zavod u vlasništvu Republike Hrvatske koji je 2017. brisan iz sudskog registra Rješenjem Trgovačkog suda.

Nadalje, u okviru potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 18.857,00 kn, vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja od Porezne uprave Osijek u iznosu od 9.038,00 kn (potraživanja iz 2014. i 2016.), Porezne uprave Bogdanovci u iznosu od 4.762,00 kn (potraživanja iz 2014., 2015., 2018. i 2019.) te Porezne uprave Dubrovnik u iznosu od 3.091,00 kn (potraživanja iz 2014.).

Općim poreznim zakonom, člankom 108., stavkom 1. propisano je da pravo i obveza poreznog tijela na utvrđivanje porezne obveze i kamata, pravo i obveza poreznog tijela na naplatu poreza, kamata i troškova ovrhe te pravo poreznog obveznika na povrat poreza, kamata i troškova ovrhe zastarijeva za šest godina računajući od dana kada je zastara počela teći.

U listopadu 2019. ravnatelj Instituta donio je Proceduru naplate potraživanja – prihoda koja uključuje nadležnosti, postupanje koje prethodi naplati potraživanja, mjere naplate koje će se poduzimati te razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate za ukupna potraživanja.

Mjere naplate za navedena potraživanja nisu poduzimane te je za dio potraživanja naplata neizvjesna s obzirom na to da je proteklo više od pet godina od dospelosti.

Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Odredbom članka 47. Zakona o proračunu propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Odredbama članka 51. Zakona o proračunu (Narodne novine 144/21) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022. na isti je način regulirano navedeno.

***Državni ured za reviziju nalaže poduzimati sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.***

- 5.2. *Institut prihvaća nalog te navodi da će poduzimati sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Nadalje, navodi da će dopuniti postojeću Proceduru naplate potraživanja u kojoj će definirati visinu dugovanja nakon koje će se pokretati ovršni postupak po pojedinom dužniku.*



## 6. Obveze

- 6.1. Obveze su na koncu 2021. iskazane u iznosu od 2.638.127,00 kn. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 2.631.538,00 kn te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 6.589,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za zaposlene u iznosu od 1.961.814,00 kn (plaća za prosinac 2021. isplaćena u siječnju 2022.), troškove energije u iznosu od 258.933,00 kn, zakupnine u iznosu od 94.309,00 kn, te povrat sredstava u državni proračun za bolovanja preko 42 dana u iznosu od 61.492,00 kn.

Od ukupno iskazanih obveza u iznosu od 2.638.127,00 kn, prema podacima iz glavne knjige nedospjele su obveze u iznosu od 2.266.862,00 kn, a dospjele u iznosu od 371.265,00 kn. Od dospjelih obveza u iznosu od 371.265,00 kn tijekom siječnja i veljače 2022., podmirene su obveze u iznosu od 83.622,00 kn. Nepodmirene su ostale dospjele obveze u iznosu od 287.643,00 kn, a odnose se na obveze s dospjećem plaćanja u 2012. prema tadašnjem Ministarstvu znanosti obrazovanja i sporta (dalje u tekstu: Ministarstvo) u iznosu od 202.244,00 kn te obveze prema Gradu Splitu u iznosu od 85.399,00 kn za zakupninu poslovnog prostora.

Prema podacima Instituta, obveze prema Ministarstvu u iznosu od 202.244,00 kn odnose se na režijske troškove iz 2011. i 2012. nastale na temelju Sporazuma o uređivanju načina obračuna i plaćanja materijalnih troškova korištenja zgrade na lokaciji Marulićev trg 19 u Zagrebu iz prosinca 2011. (Institut je jedan od korisnika navedene zgrade). Prema obrazloženju odgovorne osobe, Institut je tijekom 2012. dio duga podmirio obročnom otplatom, a Ministarstvo nakon toga nije potraživalo ostatak sredstva ni zatražilo usklađenje međusobnih potraživanja i obveza.

***Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti u cilju usklađenja međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom znanosti i obrazovanja.***

Obveze prema Gradu Splitu u iznosu od 85.399,00 kn odnose se na zakupninu za poslovni prostor u Splitu na temelju računa koje je Grad Split ispostavio Institutu za razdoblje rujan – studeni 2020. i ožujak – studeni 2021.

Ugovor o zakupu poslovnog prostora, za potrebe obavljanja djelatnosti Područnog centra Split, površine 121,06 m<sup>2</sup> zaključili su u rujnu 2010. Grad Split (Zakupodavac) i Institut (Zakupnik) na rok od pet godina odnosno do 31. kolovoza 2015. Odredbom članka 15. navedenog Ugovora, između ostalog, određeno je da ugovor o zakupu na određeno vrijeme prestaje istekom ugovorenog roka bez posebne obavijesti Zakupodavca o isteku i ne može se smatrati prešutno obnovljenim. Zakupnina je ugovorena u iznosu od 6,63 EUR/m<sup>2</sup>, što ukupno mjesečno iznosi 802,62 EUR plativo u kunama po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke koji se primjenjuje prvog dana u mjesecu za tekući mjesec.

Nakon što je koncem kolovoza 2015. istekao navedeni Ugovor, novi Ugovor o zakupu poslovnog prostora s Gradom Splitom nije zaključen. Institut je uz plaćanje navedenog iznosa zakupnine nastavio koristiti poslovni prostor do početka kolovoza 2019. kada je u poslovnom prostoru izbio požar. Prema obrazloženju odgovorne osobe Instituta, od izbijanja požara i u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2023.) zaposlenici Područnog centra Split rade od kuće.

Zaposlenici Područnog centra Split nakon izbijanja požara radili su od kuće, a Institut je na temelju računa za razdoblje rujan 2019. – ožujak 2020. te lipanj – kolovoz 2020. platio zakupninu u jednakim mjesečnim iznosima kao i prije izbijanja požara (802,62 EUR, što je u kunsjoj protuvrijednosti iznosilo 6.099,00 kn mjesečno) odnosno za navedenih deset mjeseci zakupnina je plaćena ukupno u iznosu od 60.991,00 kn (za travanj i svibanj 2020. zbog epidemije bolesti COVID-19 Grad Split je stornirao račune).

Od rujna 2020. Institut je prestao plaćati zakupninu, a Grad Split je nastavio Institutu ispostavljati mjesečne račune za zakupninu do studenoga 2021. (za razdoblje prosinac 2020. – veljača 2021. zbog epidemije bolesti COVID-19 Grad Split je stornirao račune) te je u poslovnim knjigama Instituta koncem 2021. evidentirana obveza prema Gradu Splitu u iznosu od 85.399,00 kn za neplaćene mjesečne zakupnine za razdoblje rujan – studeni 2020. i ožujak – studeni 2021.

Institut je u studenome 2021. zaprimio od Grada Splita opomenu pred ovrhu zbog neplaćanja zakupnine od rujna 2020. U odgovoru na navedenu opomenu (dopis iz studenoga 2021.) Institut je naveo da nije dužan platiti zakupninu s obzirom na to da nije koristio poslovni prostor nakon što je uništen u požaru odnosno u vrijeme njegove obnove nakon požara i da je, zbog nesnalaženja u vrijeme epidemije bolesti COVID-19 i potresa, pogreškom platio zakupnine za dio razdoblja nakon izbijanja požara te da bi Grad Split trebao vratiti Institutu uplaćeni iznos tih zakupnina. Također, navodi da su uputili dopis i gradonačelniku Grada Splita s prijedlogom za održavanje sastanka radi iznalaženja rješenja nastale situacije i mogućnosti sklapanja novog ugovora o zakupu.

Zapisnik o primopredaji poslovnog prostora sastavljen je 31. prosinca 2021. Prema navedenom Zapisniku koji su potpisali voditelj Područnog Centra Split i zaposlenik Grada Splita, Službe za gospodarenje gradskom imovinom, u poslovnom prostoru u Splitu ostaju stvari Instituta do rješavanja zamjenskog prostora.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Instituta, u prosincu 2021. održan je sastanak s predstavnicima Grada Splita na kojem je dogovoreno da će Grad Split stornirati račune za razdoblje rujan – studeni 2020. i ožujak – studeni 2021. u ukupnom iznosu od 85.399,00 kn koje Institut nije podmirio. Navedene račune Grad Split je stornirao u veljači 2023.

Za podmirenu zakupninu za dio razdoblja nakon izbijanja požara (rujan 2019. – ožujak 2020. i lipanj – kolovoz 2020.) u ukupnom iznosu od 60.990,00 kn Institut nije zatražio povrat uplaćenih sredstava odnosno storno navedenih računa iako okolnosti opravdanosti ispostavljanja i plaćanja računa nisu bile različite u odnosu na račune koji su stornirani u veljači 2023.

***S obzirom na to da se ne može potvrditi opravdanost plaćanja zakupnine za razdoblje rujan 2019. – ožujak 2020. i lipanj – kolovoz 2020., Državni ured za reviziju preporučuje preispitati opravdanost ispostavljanja računa i uplate zakupnine za navedeno razdoblje u kojem se prostor nije koristio nakon izbijanja požara te u skladu s utvrđenim zatražiti od Grada Splita storniranje računa i povrat uplaćenih sredstava.***

6.2. *Institut prihvaća preporuku u vezi s poduzimanjem aktivnosti u cilju usklađenja međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom znanosti i obrazovanja te navodi da su usklađene evidencije s Ministarstvom znanosti i obrazovanja (siječanj 2023.) vezane za nepodmirene obveze iz 2011. i 2012. Obrazlaže da je u skladu sa Zakonom o obveznim odnosima, članak 225. – 227., za navedeno dugovanje nastupila zastara i da nisu u obvezi podmiriti dugovanje s obzirom na to da je od nastanka dugovanja proteklo jedanaest godina te su navedeno dugovanje isknjižili iz svojih poslovnih knjiga.*

*Institut prihvaća preporuku u vezi s preispitivanjem ispostavljanja računa i uplate zakupnine za razdoblje u kojem se prostor nije koristio te navodi da su zatražili storno računa i povrat uplaćenih sredstava za navedeno razdoblje. Obrazlaže da je uputio dopis Gradu Splitu s obzirom na to da je predmetni poslovni prostor sasvim uništen u požaru u kolovozu 2019., a prema odredbi članka 548., stavka 1. Zakona o obveznim odnosima zakup prestaje ako je zakupljena stvar uništena događajem više sile te je Grad Split dužan izvršiti povrat uplaćenih zakupnina jer se radi o stjecanju imovinskih sredstava bez osnove.*

## Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Instituta za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. utvrđeno je da je postupljeno prema svim nalogima.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

### Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2006.	Provoditi reviziju knjižnične građe u skladu s odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe.	-	provedeno
2.		2006.	Ugovorom regulirati suradnju između Instituta i visokih učilišta u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.	-	provedeno
3.	Planiranje i izvršenje plana	2006.	Realno planirati prihode i rashode.	-	provedeno
4.		2006.	Planom nabave planirati cjelokupnu nabavu roba, radova i usluga te uskladiti plan nabave s financijskim planom.	-	provedeno
5.	Javna nabava	2006.	Nabavu usluga održavanja četiri fotokopirna aparata i tiskarske usluge provesti u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	provedeno

\*Institut nije bio obavezan dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2006.